

EDUCATIEF MATERIAAL KLIMAAT EN ENERGIE: BASISONDERWIJS

ORGANISATIES – PAKKETTEN – WEBSITES

Klimaat

Energie

KLIMAAT
OMSCHRIJVING – PARTNER - WEBSITE
KLEUR BEKENNEN - PREZI KLIMAAT VOOR BASISONDERWIJS https://prezi.com/i4_zzscvo4g/klimaat-voor-basisonderwijs/ Een inspiratiemuur voor leerkrachten en leerlingen. Ga op vrije ontdekkingstocht in dit overzicht online games, tools, interessante sites, beeldbanken, etc. Projecteerbaar!
WWF - IN DE WEER VOOR HET KLIMAAT https://wwf.be/nl/school/basisschool/in-de-weer-voor-het-klimaat "In de weer voor het klimaat" is een educatief dossier voor leerlingen tussen 9 en 14 jaar. Het wil leerkrachten en leerlingen begeleiden en aanzetten samen "op school iets aan de klimaatverandering te doen". Dit pakket geeft een antwoord op tal van vragen zoals "Zal de ijsbeer zich kunnen aanpassen aan de klimaatverandering?", "Wat zijn de gevolgen van klimaatverandering voor België, of de landen in het zuiden?", of "Wat kan ik er zelf aan doen?".
DJAPO - WORD KLIMAATSCHOOL http://djapo.be/klimaatschool/ Doelgroep: individuele leerkrachten of het hele schoolteam. Wat is klimaatverandering en wat verandert er dan precies? Wat zijn de oorzaken en de gevolgen en wat kunnen we zelf doen? Verandert er bij ons evenveel als in de rest van de wereld? Hoe kan je met je klas of school aan de slag rond klimaat? Hoe breng je het Zuiden in de klas via klimaatverhalen?
GOODPLANET - DIVERSE EDUCATIEVE WORKSHOPS https://www.goodplanet.be/nl/watwedoen/?thema=klimaatverandering Diverse workshops en actiedagen rond klimaatverandering
MOS VLAANDEREN & PROVINCIES : TERRA IS ZIEK https://www.lne.be/educatief-aanbod-basis-kleuter-en-lager

<p>Terra voelt zich niet goed in haar vel. Ze vraagt aan haar vriendin Laura wat er met haar aan de hand is. Laura gaat op onderzoek. 'Terra is ziek' is een kamishibai-verhaal uit een reeks rond duurzame ontwikkeling.</p>
<p>BOSPLUS : KLIMAAT-ACTIEFICHES http://www.bosplus.be/nl/klimaat-actie   Klimaatverandering is hot. Om de opwarming van de aarde onder de 1,5 graden te houden, moet iedereen in actie schieten. Onze olieconsumptie is veel te hoog. Het is dé oorzaak van de CO₂-uitstoot, maar bijvoorbeeld ook van ontbossing. Ga aan de slag met jouw vereniging/school. In onderstaande fiches geven wij alvast praktische actietips.</p>
<p>UNESCO - YOUTHXCHANGE – CLIMATE CHANGE & LIFESTYLE GUIDBOOK http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002128/212876e.pdf   Gids voor jongeren en leerkrachten;</p>
<p>TERRABILIS http://terrabilis.com/#home   App / videospel rond klimaatverandering (Franstalig)</p>
<p>VLAAMS BRABANT - CO2-CALCULATOR BASISONDERWIJS http://www.scholenvoorminderco2.be/   Wil je jouw leerlingen (vanaf het vijfde leerjaar) op een leuke manier leren hoe ons gedrag invloed heeft op het klimaat en de klimaatverandering? De CO₂-calculator klaart de klus!</p>
<p>CLIPPHANGER – SCHOOLTV - WAT IS HET BROEIKASEFFECT http://www.schooltv.nl/video/clipphanger-wat-is-het-broeikaseffect/playlist/104/   Kort filmpje met toelichting over het broeikaseffect</p>
<p>EDUCAPOLES http://www.educapoles.org/nl/education_material   De International Polar Foundation heeft verschillende pedagogische dossiers samengesteld voor leerkrachten. Ze behandelen verschillende onderwerpen als hulp voor de leerkrachten om thema's zoals de poolgebieden, het klimaat, de klimaatverandering, energie en biodiversiteit aan te gaan met hun leerlingen. De dossiers zijn vooral bestemd voor leerkrachten van de derde graad van het basisonderwijs (10-12 jarigen) en leerkrachten wetenschappen en aardrijkskunde van het secundair onderwijs.</p>
<p>STAD GENT - KLIMAATSCHOOL https://klimaat.stad.gent/nl/klimaatschool-0   Een Klimaatschool bouwt mee aan Gent Klimaatstad en ontvangt een subsidie, een workshop en begeleiding van de klimaatcoach. Als jouw school bovendien deelneemt aan de Kinder- of Jongerenklimaatraad, krijg je een bonus. Lagere scholen kunnen zo tot 500€ subsidie krijgen, secundaire scholen tot 1000€.</p>
<p>VERENIGDE NATIES https://unccelearn.org/</p>

Online cursus rond klimaat. Opleiding voor leerkrachten.
KNMI NEDERLAND http://www.knmi.nl/kennis-en-datacentrum/uitleg/zeeijs-in-warmer-klimaat Achtergrondinfo voor leerkrachten over het smelten van het zeeijs
11 11 11 – INFOPOSTERS (geschied voor 5^e, 6^e leerjaar) http://dikketruierendag.be/sites/default/files/atoms/files/infoposter-klimaatverandering-graad-per-graad-111111.pdf een pedagogisch dossier dat kinderen van 9 tot 14 jaar uitnodigt om het belang van energie te ontdekken en actie te ondernemen om onze planeet te beschermen
VLAAMS BRABANT :POSTER KLIMAATNEUTRAAL http://www.vlaamsbrabant.be/binaries/mindmap_A3-016_tcm5-109572.pdf Mindmap: 1001 ideeën voor een klimaatneutraal Vlaams-Brabant Mindmap Vlaams-Brabant KlimaatneutraalZoom De mindmap is een overzicht van ideeën voor burgers om minder CO2 uit te stoten. In één oogopslag vind je tientallen acties, opgedeeld in vijf thema's.
COMPUTERMEESTER http://www.computermeester.be/6deleerjaar.htm Spelletjes 6 ^e leerjaar rond milieu en klimaat. Mogelijk ook geschied 1 ^e graad SO.
RADIO OORWOUD - IJSBEER https://www.youtube.com/watch?v=WaO6w6WDIuA Liedje over de ijsbeer
NATUURPUNT - KLIMAAT & NATUUR http://www.natuur-kalender.be/scholen/ Lespakket 'Weer, klimaat en natuur'. We werkten in samenwerking met uitgeverij Abimo een educatief pakket uit voor de verschillende leerjaren van het basisonderwijs en voor het secundair onderwijs. We kregen hiervoor de steun van het Vlaams Gewest.
FOD KLIMAAT http://www.klimaat.be/nl-be/ Info over klimaatverandering.
GREENPEACE - EDUCATIEF MATERIAAL KLIMAAT http://www.greenpeace.nl/lesmateriaal/
DJAPO - HET KLIMAAT ONDER ONS GEZEGD EN GEZWEGEN https://djapo.be/weer-3-het-klimaat-onder-ons-gezegd-en-gezwegen/

Houd je eigen klimaatop! Maar wat gebeurt er precies op zo'n top? Zegt iedereen wel wat hij echt denkt? Wie heeft de meeste macht? En is de debatleider wel zo neutraal? Wanneer is een klimaatop een succes, wanneer niet? Deze les stoomt de leerlingen klaar voor de top. Ze leven zich in 4 personages in, uit 4 landen. Het publiek zit in spanning te luisteren en denkt er het zijne van.

DJAPO - IN DE WEER MET STRIPHELDEN

<https://djapo.be/weer-1-de-weer-met-striphelden>

De leerlingen maken een stripverhaal waarin ze deze 'weer-wendingen' zelf gaan uittekenen. Zo krijgen ze de klimaatverandering in de vingers.

WWF & ECOLIFE (geschikt voor 5e, 6e leerjaar)

<http://voetzoekersjunior.wwf.be/voetzoekers-junior-in-kort/12>

WWF en Ecolife vzw ontwikkelden met Voetzoekers Junior een educatieve kit voor leerlingen van 10 tot 14 jaar.

Spelenderwijs ontdekken de leerlingen de geheimen van de ecologische voetafdruk en berekenen ze de voetafdruk van de klas. Via actiekaarten worden haalbare acties voorgesteld om de klasvoetafdruk te verkleinen.

ENERGIE

OMSCHRIJVING – PARTNER - WEBSITE

VLAAMSE OVERHEID - ENERGIEWIJS

<http://www.energiesparen.be/energiewijs>

Energiewijs is een onlinecomputerspel dat kinderen wil sensibiliseren om energie te besparen, zowel door dagelijkse gewoontes te wijzigen als door duurzame investeringen te doen. Dit puzzelspel bestaat uit tien levels, voor woningen en scholen, die oplopend zijn in moeilijkheidsgraad. Daarnaast bevat het twee actiemini-games.

WWF : ENERGIE – DE ENERGIEDOOS

<https://wwf.be/nl/school/basisschool/de-energiedoos>

De Energiedoos is een gratis educatief pakket over energie voor leerlingen van 9 tot 14 jaar. Aan de hand van een meeslepend klasspel stellen de leerlingen de ideale energiemix voor hun stad samen. Investeren we in steenkoolcentrales of bouwen we windmolens? Wat is het belang van een goed netwerk en waar kunnen we als stadsbestuur energie besparen? Energiek en meeslepend!

Daarnaast zijn er nog een tiental laagdrempelige experimenten om de uitdagingen rond energie(voorziening) te ontdekken en te beleven

MOS VLAANDEREN & PROVINCIES : MOS-ENERGIEKOFFER (geschikt voor 4^e, 5^e, 6^e leerjaar)

Ontleen een MOS-energiekoffer en ga met je klas op onderzoek uit. Geschikt voor het 4de, 5de, en 6de leerjaar lager onderwijs. Ook koffers voor het secundair onderwijs.

ENERGIEGENIE

<http://www.energiegenie.nl/>

Info voor spreekbeurten en werkstukken

ENERGY CHALLENGES

<http://energychallenges.nl/>

Energy Challenges is het project waar gedrag en techniek samenkomen en jongeren het verschil maken! Jongeren op basis- en voortgezet onderwijs worden uitgedaagd om op eigen wijze campagne te voeren voor energiebesparing en duurzaamheid op school en omgeving. Spelenderwijs ontdekken jongeren hun talent en maken ze kennis met de wondere wereld van duurzaamheid, energie en techniek.

GOODPLANET – LEERCENTRALE GEOTHERMIE EN WARMTENETTEN (geschikt voor 5^e, 6^e leerjaar)

<https://www.goodplanet.be/nl/geothermie/>

Reeds 5000 leerlingen brachten een bezoek aan de leercentrale geothermie en warmtenetten. De rondleiding vindt plaats in de geothermische centrale zelf plaats). Een ervaren medewerker van GoodPlanet neemt je leerlingen op sleeptouw. Via *augmented reality* ontdekken ze alle mogelijkheden van deze energiebron. Ze bezoeken ook een demonstratiewoning die aangesloten is op het warmtenet.